

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΩΝ & ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΑ

	<u>ψιλόπνοα</u>	<u>μέσα</u>	<u>δασύπνοα</u>
1) Άφωνα:			
α) ουρανικά:	κ	γ	χ
β) χειλικά:	π	β	φ
γ) οδοντικά:	τ	δ	θ
2) Ημίφωνα:			
υγρά: λ, ρ			
ένρινα: μ, ν			
συριστικό σ (ς)			
3) Διπλά: ζ, ξ, ψ			

ΦΩΝΗΕΝΤΑ

βραχύχρονα: ο, ε

μακρόχρονα: η, ω

δίχρονα: α, ι, υ (στην πλειοψηφία τους τα δίχρονα είναι βραχεία)

ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ

α) 8 κύριες: **αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ηυ, ου**

β) 3 καταχρηστικές: **α, η, ω**

➔ Οι δίφθογγοι είναι μακρόχρονες. ΟΜΩΣ οι **αι** & **οι** λογαριάζονται βραχύχρονες στο τέλος – τέλος (ΤΕΛΟΣ!) ασυναίρετης κλιτής λέξης!!!

π.χ. *ταῖς νήσοις*, ΟΜΩΣ *αἱ νῆσοι*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΣΧΟΛΙΑ

1-3

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ (1-3)

Περιεχόμενο:

Ο Μαντίθεος στο συγκεκριμένο απόσπασμα πραγματώνει τους τρεις σκοπούς ενός «προοιμίου»:

α) «**πρόσεξις**» : σχήμα του απροσδοκίτου (1^ο σχόλιο βιβλίου)

β) «**εὔνοια**» : σχήμα του απροσδοκίτου (1^ο σχόλιο βιβλίου)

γ) «**εὐμάθεια**» : παράγραφος 3

Παράγραφος 1:

Ο Μαντίθεος δηλώνει δυνητικά ευγνώμων για την κατηγορία που του επιρρίπτουν («πολλὴν ἂν αὐτοῖς... ταύτης τῆς κατηγορίας»), προς έκπληξη του ακροατηρίου του (1^ο σχόλιο βιβλίου). Το αιτιολογεί υποστηρίζοντας ότι οι κατηγορίες είναι καλές για όσους συκοφαντούνται άδικα, γιατί βρίσκουν την αφορμή να απολογηθούν διεξοδικά για την ζωή τους (3^ο σχόλιο βιβλίου). Στην περίπτωση όμως του Μαντιθέου δεν ισχύει αυτό, διότι οι κατηγοροί του είναι κακοήθεις και συκοφάντες.

Παράγραφος 2:

Ο Μαντίθεος γεμάτος αυτοπεποίθηση προσδοκά ότι ακόμη και αν κάποιος διάκειται εχθρικά απέναντί του, όταν ακούσει την απολογία του θα αλλάξει γνώμη και θα τον θεωρεί πολύ καλύτερο στο εξής («πρόσεξις», σχόλιο βιβλίου).

Παράγραφος 3:

Προβάλλει λοιπόν στους βουλευτές την αξίωση («ἀξιῶ») να μην υπάρξει καμία επιπλέον ωφέλεια σε αυτόν αν τους αποδείξει ότι:

α) διάκειται φιλικά στο παρόν πολίτευμα, δηλαδή την δημοκρατία («ὡς εὔνοος εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι», σχόλιο βιβλίου)

β) έχει αναγκαστεί από εσωτερικά κίνητρα και όχι εξωτερικά να συμμετάσχει μαζί τους στους ίδιους κινδύνους («ἠνάγκασμαι»).

Νεανική βία: Πόσο σημαντικό ήταν το σχολείο τελικά...

14.04.2023

Μάρνου Παπαματθαίου

Οι νέοι σήμερα ουρλιάζουν, γιατί ξέχασαν πώς να μιλάνε. Και η κραυγή αυτή σύντομα μπορεί να σκεπάσει τις δικές μας φωνές. Φωνάζουν γιατί χάνουν το νήμα μπροστά τους και ο νέος κοινωνικός λαβύρινθος που φτιάξαμε όλοι εμείς οι μεγάλοι, είναι πλέον απίθανα πολύπλοκος.

Η βία είναι πλέον αναπόσπαστο μέρος της ζωής τους. Και δεν υπάρχει πια συγκροτημένο εκπαιδευτικό μοντέλο να την φοβίσει. Σε πολλές περιπτώσεις, η ηθική (όπως αυτή καλλιεργείται μέσω της μόρφωσης και της καλλιέργειας των αξιών) δεν υπάρχει στο μυαλό τους, όπου αρχίζουν να θολώνουν τώρα και τα όρια μεταξύ καλού και κακού. Μεταξύ εγκλήματος και τιμωρίας.

Σ' αυτό φταίμε, από την μια πλευρά, όλοι οι ενήλικοι που επιτρέψαμε στην τεράστια νέα «βιομηχανία ναρκωτικών» των παιχνιδιών και της διαδικτυακής οθόνης, να καταλάβει στο μυαλό τους το χώρο τον οποίο στο παρελθόν κάλυπτε η εκπαίδευση. Φταίει όμως, από την άλλη, και η συγκυρία. Η απομόνωση των προηγούμενων τεσσάρων ετών που διέλυσε στο μυαλό τους το εκπαιδευτικό οικοδόμημα που χτίζαμε επί σειρά ετών.

Η συσσώρευση εγκλημάτων με θύτες και θύματα εφήβους των τελευταίων (πολλών) μηνών, οδηγούν μόνο σε μια σκέψη: την σημασία που είχε -και έχει- το σχολείο στις κοινωνίες μας. Την σημασία που έχει η εκπαίδευση.

Το σχολείο είναι εκείνο που καθοδηγεί τους νέους στην ζωή τους. Η εκπαίδευση είναι εκείνη που τους διαμορφώνει. Όταν το σχολείο γκρεμίστηκε, όταν ο σεβασμός, οι κανόνες, η πειθαρχία που ενέπνεε έπεσαν, όταν τα παιδιά σταμάτησαν να μαθαίνουν και να μιλάνε, τότε άρχισαν να ουρλιάζουν.

Όσο το σχολείο έπεφτε (στην διάρκεια των τελευταίων ετών), τόσο ανέβαιναν τα «τικ τοκ», τα κοινωνικά δίκτυα που βασίζονται στην φωτογραφία και το βίντεο, η προσπάθεια του ενός

παιδιού ανα τον κόσμο να ανταγωνίζεται το άλλο σε προκλητικότητα, σε ακρότητες και σε υπερβολές. Όλα αυτά σε μια γιγαντιαία ψηφιακή αρένα χωρίς κανόνες.

Σ αυτό το φόντο τι σημαίνει σήμερα φιλία; Τι σημαίνει ανταγωνισμός; Οικογένεια; Δάσκαλος; Γονιός; Κράτος;

Οι κοινωνικές ανισότητες που ανέδειξε παγκοσμίως η ψηφιακή εκπαίδευση χάσκουν πλέον απειλητικές και η απειθαρχία που έφερε η «νέα εποχή» μοιάζει ανίκητη.

Το πρόβλημα είναι ότι πλέον δεν μπορούν να βοηθήσουν ούτε οι μεγάλοι. Απειλούνται και οι ίδιοι από τις νέες μορφές της τεχνητής νοημοσύνης που κατακλύζουν τα πάντα...

Και τώρα; Που βρισκόμαστε; «Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι κάτι συμβαίνει» έλεγε πρόσφατα σε μια φιλική κουβέντα επί των παραπάνω έμπειρος καθηγητής Κοινωνιολογίας από το πανεπιστήμιο Αθηνών.

Λίγο νωρίτερα, υποδιευθυντής σε μεγάλο Λύκειο της επαρχίας μου έλεγε ότι οι μαθητές του ακολουθούν πλέον μια νέα τάση: δεν παρακολουθούν καθόλου το μάθημα του. Βάζουν τα ακουστικά τους στα αυτιά, τα κρύβουν πίσω από τα μαλλιά τους, αυξάνουν την ένταση και ακούνε μουσική...

Η επικοινωνία με τους γονείς τους δεν υπάρχει πια, καθώς τα σχολεία δεν καλούν από την πανδημία και μετά τους γονείς των μαθητών και μαθητριών στις αίθουσες τους σε μεγάλες συναντήσεις, όπως παλιά.

Γονείς και εκπαιδευτικοί δεν συνομιλούν, στην κοινωνία οι συλλογικότητες φθίνουν. Μοιάζει λίγο με Κιούμπρικ (με καθυστέρηση μερικών δεκαετιών από το «Κουρδιστό πορτοκάλι»); Λίγο Μιχαελ Χάνεκε και το «Funny games» του;

Μήπως απλά με το δικό μας «upside down» στην εκδοχή μας του «stranger things»; Και ποια είναι η επόμενη ερμηνευτική πίστα; Το βέβαιο είναι ένα: η κοινωνία μας χρειάζεται επαναρύθμιση. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω της εκπαίδευσης. Το απόλυτο ενδιαφέρον της κυβέρνησης που θα προκύψει από τις επόμενες εκλογές πρέπει να δοθεί στον τομέα της εκπαίδευσης.

Στην συγκρότηση από την αρχή του εκπαιδευτικού μας οικοδομήματος. Την επαφή οικογενειών και εκπαίδευσης. Την επανατοποθέτηση των κανόνων και του σεβασμού απέναντι σε αυτό. Αυτό δεν μπορεί να γίνει με τιμωρίες, ούτε με πίεση, ούτε με τεστ και εξετάσεις.

Η απόλυτη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην δημιουργία νέων σχέσεων εμπιστοσύνης, ασφάλειας και αποδοχής μέσα στα σχολεία της χώρας.

Οι νέοι ξεσπάνε. Πρέπει να τους βοηθήσουμε. Και να τους φέρουμε πίσω. Αλλιώς θα πρέπει να φοβόμαστε χειρότερες εξελίξεις από μια πετονιά, ή ένα σφυρί σε νεανικά χέρια...

Παρατηρήσεις:

- 1) Ποιες είναι οι αιτίες της νεανικής παραβατικότητας σύμφωνα με τη συγγραφέα;
- 2) Η αρθρογράφος θεωρεί τα κοινωνικά δίκτυα και τα βιντεοπαιχνίδια ως βασικό παράγοντα που οδηγεί στην έξαρση της νεανικής βίας. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτήν την άποψη;
- 3) Να βρείτε τα συνώνυμα των λέξεων:
Ουρλιάζουν:
Πολύπλοκος:
Αναπόσπαστο:
Φταίμε:
Δημιουργία:
- 4) Να εντοπίσετε τη δομή των πρώτων δύο παραγράφων: θεματική περίοδος, σχόλια-λεπτομέρειες και κατακλείδα (αν υπάρχει).
- 5) Να εντοπίσετε στο κείμενο ρητορικές ερωτήσεις. Τι επιτυγχάνει η αρθρογράφος με αυτές;
- 6) Να αναγνωρίσεις συντακτικά τις δύο υπογραμμισμένες δευτερεύουσες (εισαγωγή, είδος, συντακτικός ρόλος).
- 7) Συντάξτε μία επιστολή προς την αρθρογράφο, στην οποία α) θα της περιγράψετε την κατάσταση που επικρατεί σχετικά με τη νεανική παραβατικότητα στην περιοχή σας και β) θα προτείνετε τρόπους με τους οποίους μπορεί να περιοριστεί το φαινόμενο. (200-250 λέξεις).